

УДК 341.232+327(1-04):614.2

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.2.11>**Ю.-В.Ю. Переста**аспірант кафедри міжнародного права, юридичний факультет,
Ужгородський національний університет

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ

У статті досліджено транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я його поняття та сутність. Встановлено, що більшість досліджень щодо транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я, ролі законодавства та політики Європейського Союзу у сфері охорони здоров'я, у тому числі і транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я та управління системами охорони здоров'я в Європейському Союзі здійснено здебільшого іноземними вченими. Досліджено, що у державах-членах Європейського Союзу існує позитивний досвід транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я щодо покращення сфери охорони здоров'я. Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я держав-членів Європейського Союзу розвивається як через спільні транскордонні проекти, які спрямовані на розвиток охорони сфери здоров'я у певних прикордонних регіонах, так і через інституційні форми транскордонного співробітництва як європейське об'єднання територіального співробітництва. Встановлено, що транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я України із сусідніми закладами охорони здоров'я на відміну від закладів охорони здоров'я держав-членів Європейського Союзу є малодослідженим. Досліджено, що заклади охорони здоров'я України згідно аналізованих положень національного законодавства є учасниками транскордонного співробітництва і відповідно мають правові засади щодо реалізації транскордонного співробітництва. Таке співробітництво заклади охорони здоров'я України можуть розвивати спільно із сусідніми закладами охорони здоров'я, а також місцевими органами влади відповідних держав шляхом розроблення і реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм і стратегій у сфері охорони здоров'я з метою розвитку належної системи охорони здоров'я та доступу до якісних медичних послуг населенню, яке проживає прикордонних регіонах. Визначено, що транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я варто розуміти як: спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення відносин у сфері охорони здоров'я між закладами охорони здоров'я та/або місцевими органами влади, та/або іншими юридичними особами із України спільно із відповідними закладами охорони здоров'я та/або місцевими органами влади, та/або іншими юридичними особами із сусідніх держав у межах національного законодавства шляхом розроблення і реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм і стратегій та ін.

Ключові слова: транскордонне співробітництво, заклади охорони здоров'я, держави-члени Європейського Союзу, Європейський Союз, територіальні громади, їх представницькі органи, місцеві органи виконавчої влади.

Постановка проблеми. Дослідження щодо транскордонного співробітництва його поняття та суті здебільшого здійснювалось вченими істориками, політологами, економістами, соціологами та фахівцями державного управління та зводилось переважно до співробітництва тільки між територіальними громадами, їх представницькими органами та місцевими виконавчими органами влади України та відповідними органами влади сусідніх держав. У юридичній науці існують малочисельні дослідження щодо поняття та суті транскордонного співро-

бітництва. Як видається транскордонне співробітництво є малодослідженим у юридичній науці різновидом співробітництва закладів охорони здоров'я України. Беззаперечно, що транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я України відіграє важливу роль у розвитку сфери охорони здоров'я. Налагодження системного транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я має неабияке значення для збереження здоров'я населення яке проживає у відповідних регіонах, що як наслідок сприятиме наближенню забезпечення громадян

України рівними із громадянами держав-членів Європейського Союзу правами щодо доступу до якісної медичної допомоги через доступні програми Interreg NEXT та ін.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження щодо транскордонного співробітництва, його поняття та суті здебільшого здійснювалось вченими істориками, політологами, економістами, соціологами та фахівцями державного управління такими як: Бабанська О.В., Гарагонич В.В., Засядко В.В., Лесечко М.Д., Мікула Н.А., Прус І.О., Старостіна М.А., Стрижакова А.Ю. та ін. У юридичній науці досліджували поняття та суть транскордонного співробітництва такі вчені-юристи як: Белєвцева В.В., Білак О.П., Дербак В.І., Мірзоев Р.Ш. огли, Рівіс М.М., Фетько Ю.І., Цукан О.М. та ін. Однак здебільшого вчені-юристи та вчені історики, політологи, економісти, соціологи та фахівці державного управління зводять транскордонне співробітництво саме до співробітництва між територіальними громадами, їх представницькими органами та місцевими органами виконавчої влади України із відповідними органами влади сусідніх країн. Видається транскордонне співробітництво є малодослідженим у юридичній науці різновидом співробітництва закладів охорони здоров'я України.

Постановка завдання. Метою статті є дослідити поняття та сутність транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я.

Виклад основного матеріалу. Дослідження щодо транскордонного співробітництва, його поняття та суті здебільшого здійснювалось вченими істориками, політологами, економістами, соціологами та фахівцями державного управління. Найбільш часто вживані визначення поняття транскордонного співробітництва, які зустрічаються у сучасній українській історичній, політологічній, економічній, соціологічній та науці державного управління розроблені такими вченими як: Лесечко М.Д., Прус І.О., Гарагонич В.В., Стрижакова А.Ю., Бабанська О.В. та Старостіна М.А. та ін. Наприклад Бабанська О.В. та Старостіна М.А. дійшли висновку, що під транскордонним співробітництвом варто розуміти «процес формування міжнародних регіональних відносин між суб'єктами (місцеві і регіональні органи влади, територіальні общини, громадські організації, підприємці) двох або більше країн, що мають спільні кордони, з приводу розробки спільних стратегій, пріоритетних напрямків і програм розвитку територій на основі оцінки їх загального потен-

ціалу, виявлення сильних і слабких сторін, визначення синергетичного ефекту від їх використання, виявлення ризиків з метою реалізації соціально-економічних інтересів всіх учасників співробітництва, оформлених відповідними угодами, що не суперечать діючим законодавствам країн» [1, с. 7]. Лесечко М.Д. та Прус І.О. зазначають, що транскордонне співробітництво «є формою міжнародних відносин на регіональному і місцевому рівнях. На їх думку, за допомогою такого співробітництва поєднуються можливості та ресурси сусідніх держав з метою вирішення проблем, котрі є спільними, і такий вид співробітництва сприяє соціально-економічному розвитку відповідних прикордонних територій» [2, с. 96]. Гарагонич В.В. під транскордонним співробітництвом визначає «підсистему міжнародних відносин на регіональному, міжрегіональному рівнях та вважає його безпосередньою формою участі громад, органів самоврядування прикордонних регіонів України у загальній системі європейської інтеграції, формою реальної співпраці регіонів України та Європейського Союзу» [3, с. 72-73]. Стрижакова А.Ю. розглядає його як «спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальною громадою, її представницьким органом, місцевим органом виконавчої влади України та територіальною громадою, відповідним органом влади держав-членів Європейського Союзу у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством» [4, с. 18]. Варто відзначити, що вчені здебільшого вузько розглядають транскордонне співробітництво, а саме зводять його до співробітництва тільки між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими виконавчими органами влади України та відповідними органами влади сусідніх держав.

Останніми роками зросла увага щодо транскордонного співробітництва і вчених-юристів таких як: Белєвцева В.В., Мірзоев Р.Ш. огли., Дербак В.І., Білак О.П., Рівіс М.М., Фетько Ю.І., Цукан О.М. та ін. До прикладу Цукан О.М. здійснюючи історичний та порівняльний аналіз розвитку поняття «транскордонне співробітництво» у нормативно-правових актах відзначає, що в Україні поняття «транскордонне співробітництво» не відображає той аспект який йому притаманний, тобто який є закріпленим у міжнародних договорах та вживається у Європі [5, с. 65]. Мірзоев Р.Ш. огли вважає, що тран-

скордонне співробітництво «це вид міжнародного співробітництва територіальних громад або влад незалежно від розміру їх території і статусу, які розташовані у географічно суміжних районах, знаходяться під юрисдикцією двох або декількох держав, визнаються юридично рівними в рамках такого співробітництва, і здійснюють будь-які спільні дії у сфері соціально-економічної, політичної, культурної, екологічної та інших видів діяльності, спрямовані на посилення та поглиблення добросусідських відносин, та на укладання з цією метою будь-яких необхідних угод або досягнення домовленостей» [6, с. 5]. Рівіс М.М. досліджуючи публічне адміністрування транскордонного співробітництва України та держав-членів Європейського Союзу встановив, що транскордонне співробітництво як об'єкт адміністративно-правових відносин – «це будь-які законні спільні дії, спрямовані на посилення та поглиблення добросусідських відносин між територіальними общинами або/та органами державної влади, які перебувають під юрисдикцією України та країн-учасниць ЄС (з якими Україна має спільний кордон), направлені на укладання й виконання з цією метою відповідних угод або досягнення домовленостей у межах компетенції територіальних общин або/та місцевих органів виконавчої влади, з метою усунення адміністративних і технічних перепон, які можуть стримувати розвиток та безперешкодне здійснення взаємовигідного міжнародного співробітництва регіонів і спілкування людей» [7, с.41]. Варто відзначити, що вищезгадані вчені здебільшого, як і вчені історичних, політологічних, економічних, соціологічних наук та фахівців державного управління зводять транскордонне співробітництво до співробітництва між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України із відповідними органами влади сусідніх країн. Іншої відмінної позиції притримуються Білак О.П. та Фетько Ю.І. ними відзначається, що транскордонне співробітництво може здійснюватися, не тільки територіальними громадами, їх представницькими органами та місцевими органами виконавчої влади України із відповідними органами влади сусідніх країн, а також із та/або іншими юридичними особами, тобто та/або спільно із територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами влади України із відповідними органами влади сусідніх країн та/або окремо між певними юридичними особами [8, с. 3; 9, с.22-23].

Варто відзначити, що більшість досліджень щодо транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я, ролі законодавства та політики Європейського Союзу у сфері охорони здоров'я, у тому числі і транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я та управління системами охорони здоров'я в Європейському Союзі, здійснено здебільшого такими іноземними вченими, як: Бетен Р., Бургер Р., Буссе Р., Вангерк Б., Вісмар М., Герві Т., Калленс С., Карл Б., Кескімякі І., Кіасува Р., Костера Т., Лір Д., Лямся Р., Маккі М., Макхейл Д., Меркур Ш., Мосіалос Е., Мосіалос Е., Пантелі Д., Пермананд Г., Пітерс М., Проссер Т. та ін. У державах-членах Європейського Союзу існує позитивний досвід транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я з метою покращення сфери охорони здоров'я. Вартим уваги є успішно започатковане транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я Австрії та Німеччини, лікарні Верхньої Австрії «КН Braunau» і Баварської лікарні «ККН Simbach». Співпраця започаткувалась у 1994 році і розвивалась поступово через необхідність. Згодом вступ Австрії до Європейського Союзу інтенсифікував транскордонне співробітництво між вище названими закладами охорони здоров'я. Спочатку їх співробітництво реалізовувалось через різні спільні транскордонні проєкти у сфері охорони здоров'я, за підтримки Interreg. Згодом позитивним наслідком проєктної транскордонної діяльності цих закладів охорони здоров'я стало об'єднання закладів охорони здоров'я у прикордонних регіонах у спільний європейський транскордонний клінічний центр зі статусом юридичної особи [10, с. 35 – 38].

Іншим відмінним, але не менш показовим прикладом такого співробітництва є транскордонна співпраця в галузі охорони здоров'я вздовж французько-бельгійського кордону. Тут заклади охорони здоров'я укладають різні угоди, що надають право громадянам цих країн у визначеній прикордонній зоні доступ до конкретних медичних послуг у закладах охорони здоров'я через кордон. Також французько-бельгійське транскордонне співробітництво між закладами охорони здоров'я підтримується та реалізовується через численні транскордонні проєкти, які стосуються покращення транскордонного доступу до медичної допомоги [11, с. 54 – 55].

Відмінним від попередніх ініціатив видається транскордонне співробітництво між Медичним центром Маастрихтського університету (Нідер-

ланди) та Університетської клініки Ахенського університету (Німеччина). Досить тривалий період вони розвивали таке співробітництво реалізуючи транскордонні проекти у сфері охорони здоров'я, що фінансувалися послідовними програмами Interreg. Згодом виникла ініціатива щодо створення «європейської транскордонної університетської лікарні» зі статусом юридичної особи, шляхом злиття двох лікарень з метою забезпечення належного доступу населенню медичної допомоги у відповідних прикордонних регіонах Нідерландів та Німеччини [12, с. 109, 112].

Варто відзначити, що досить успішним видається транскордонне співробітництво у сфері охорони здоров'я у формі європейського об'єднання територіального співробітництва. Сьогодні вважається, що «Лікарня Серданья» створена у 2014 році у формі європейського об'єднання територіального співробітництва є найбільш прийнятним правовим інструментом для управління транскордонним закладом охорони здоров'я [13, с. 162]. Передумовами інституціоналізації такого співробітництва була давня започаткована транскордонна співпраця, у тому числі реалізація немалочисельних проектів у сфері охорони здоров'я між місцевими, регіональними органами влади та закладами охорони здоров'я Франції та Іспанії [14, с. 156, 159 – 163].

Отже, транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я держав-членів Європейського Союзу розвивається як через спільні транскордонні проекти, які спрямовані на розвиток охорони здоров'я у певних прикордонних регіонах, так і через інституційні форми транскордонного співробітництва. Європейське об'єднання територіального співробітництва як інституційна форма транскордонного закладу охорони здоров'я перш за все спрямовується на залучення коштів задля підвищення якості медичної допомоги та сталого розвитку транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я та ін.

Сьогодні транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я України із сусідніми закладами охорони здоров'я на відміну від закладів охорони здоров'я держав-членів Європейського Союзу є малорозвиненим. Беззаперечно розвиток транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України із сусідніми закладами охорони здоров'я є актуальним і своєчасним зважаючи на реалії сьогодення. Активізація та розвиток належного

системного транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я України із сусідніми закладами охорони здоров'я знаходить своє підтвердження як у Державній програмі розвитку транскордонного співробітництва на 2021 – 2027 роки [15], так і у програмах розвитку транскордонного співробітника прикордонних областей 2021 – 2027 роки. Наразі є спроби щодо започаткування та розвитку системного транскордонного співробітництва, наприклад між закладами охорони здоров'я України та Польщі, а саме Регіональною спеціалізованою лікарнею ім. Стефана Кардинала Вишинського (м. Люблін, Польща та Закарпатською обласною клінічною лікарнею ім. А. Новака (м. Ужгород, Україна). Ними нещодавно підписано угоду про співробітництво, передумовою укладення угоди про співробітництво між вище названими закладами охорони здоров'я є реалізація спільного транскордонного проекту в межах програми Interreg NEXT Польща – Україна 2021 – 2027 рр. [16] Безумовно транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я України варто розвивати через доступні для цього програми Interreg NEXT 2021 – 2027 рр., а саме «Польща – Україна», «Україна – Угорщина – Словаччина – Румунія», «Україна – Румунія», адже кожна із таких програм має пріоритети, які стосується розвитку сфери охорони здоров'я у відповідних прикордонних регіонах.

Згідно аналізованими положеннями статті 1 Закону України «Про транскордонне співробітництво» законодавець врегулював транскордонне співробітництво як «спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, наукових, технологічних, екологічних, культурних і інших відносин між суб'єктами і учасниками таких відносин в Україні і відповідними суб'єктами і учасниками таких відносин із сусідніх держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством», під суб'єктами транскордонного співробітництва врегульовано «територіальні громади, їх представницькі органи та їх об'єднання, місцеві органи виконавчої влади України, що взаємодіють з територіальними громадами та відповідними органами влади сусідніх держав у межах своєї компетенції, встановленої чинним законодавством України та угодами про транскордонне співробітництво, а під учасниками транскордонного співробітництва врегульовано «юридичні та фізичні особи, громадські об'єднання, що беруть участь у транскордонному співробітництві», [17] беручи до уваги положення частини 9

статті 1 Закону України «Основи законодавства України» законодавець врегулював заклад охорони здоров'я як «юридична особа будь-якої форми власності та організаційно-правової форми або її відокремлений підрозділ, що забезпечує медичне обслуговування населення на основі відповідної ліцензії та професійної діяльності медичних (фармацевтичних) працівників і фахівців з реабілітації» [18]. Отже, заклади охорони здоров'я України згідно аналізованих положень національного законодавства є учасниками транскордонного співробітництва і відповідно мають правові засади щодо реалізації транскордонного співробітництва. Таке співробітництво заклади охорони здоров'я України можуть розвивати спільно із сусідніми закладами охорони здоров'я, а також місцевими органами влади відповідних держав шляхом розроблення і реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм і стратегій у сфері охорони здоров'я з метою розвитку належної системи охорони здоров'я та доступу до якісних медичних послуг населенню, яке проживає прикордонних регіонах.

Висновки. Таким чином, вчені-юристи здебільшого, як і вчені історичних, політологічних, економічних, соціологічних наук та фахівців державного управління притримуються підходу, що транскордонне співробітництво це співробітництво між територіальними громадами, їх представницькими органами та місцевими органами виконавчої влади України із відповідними органами влади сусідніх країн. Однак варто відзначити, що існують і поодинокі відмінні підходи вчених-юристів щодо транскордонного співробітництва, які визначають таке співробітництво здійснюється також із та/або іншими юридичними особами, тобто та/або спільно із територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України із відповідними органами влади сусідніх країн та/або окремо між певними юридичними особами.

Більшість досліджень щодо транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я, ролі законодавства та політики Європейського Союзу у сфері охорони здоров'я, у тому числі і транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я та управління системами охорони здоров'я в Європейському Союзі здійснено здебільшого іноземними вченими. У державах-членах Європейського Союзу існує позитивний досвід транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я

з метою покращення сфери охорони здоров'я. Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я держав-членів Європейського Союзу розвивається як через спільні транскордонні проекти, які спрямовані на розвиток охорони здоров'я у певних прикордонних регіонах, так і через інституційні форми транскордонного співробітництва як європейське об'єднання територіального співробітництва.

Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я України із сусідніми закладами охорони здоров'я на відміну від закладів охорони здоров'я держав-членів Європейського Союзу є малорозвиненим. Заклади охорони здоров'я України згідно аналізованих положень національного законодавства є учасниками транскордонного співробітництва і відповідно мають правові засади щодо реалізації транскордонного співробітництва. Таке співробітництво заклади охорони здоров'я України можуть розвивати спільно із сусідніми закладами охорони здоров'я, а також місцевими органами влади відповідних держав шляхом розроблення і реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм і стратегій у сфері охорони здоров'я з метою розвитку належної системи охорони здоров'я та доступу до якісних медичних послуг населенню, яке проживає прикордонних регіонах.

Транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я варто розуміти як: спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення відносин у сфері охорони здоров'я між закладами охорони здоров'я та/або місцевими органами влади, та/або іншими юридичними особами із України спільно із відповідними закладами охорони здоров'я та/або місцевими органами влади, та/або іншими юридичними особами із сусідніх держав у межах національного законодавства шляхом розроблення і реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм і стратегій та ін.

Список використаної літератури:

1. Старостіна А., Бабанська О. Міжнародне економічне транскордонне співробітництво: суть, зміст, форми, суб'єкти. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2014. Вип. 9. С. 6-11.
2. Прус І.О., Лесечко М.Д. Нормативно-правове забезпечення транскордонного співробітництва. *Ефективність державного управління*. 2011. Вип. 26. С. 92-100.
3. Гарагонич В.В. Концептуальні засади транскордонного співробітництва України. *Наукові праці Чорноморського державного університету*

- імені Петра Могили. Сер.: Історія. 2009. Т. 115, Вип. 102. С. 69-73.
4. Стрижакова А.Ю. Механізми державного управління розвитком транскордонного співробітництва між Україною та країнами Європейського Союзу: дис. ... кандидата наук з держ. упр. Маріуполь, 2017. 244 с.
  5. Цукан О.М. Розвиток поняття «транскордонне співробітництво» у нормативно-правових актах України. URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2018/6/tom_1/14.pdf
  6. Мірзоев Р. Ш. огли. Міжнародно-правове регулювання транскордонного співробітництва (на прикладі України). URL: http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Mirzoeva/d_Mirzoeva.pdf
  7. Рівіс М.М. Публічне адміністрування транскордонного співробітництва України та країн-учасниць ЄС. URL: <https://ssaals.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/dis-%D0%A0%D1%96%D0%B2%D1%96%D1%81-%D0%BD%D0%BD%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf>
  8. Білак О.П. Конституційно-правові основи транскордонного співробітництва у сфері діяльності органів місцевого самоврядування. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29327>
  9. Фетько Ю.І. Правові засади міжнародного співробітництва місцевих органів публічної влади України: дис. ... докт. філософ. у галузі права. Ужгород, 2019. 278 с.
  10. Thomas Kostera and Renate Burger Regional restructuring and European involvement: the ups and downs of the Braunau–Simbach hospital collaboration (Austria–Germany). URL: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/107323/9789289000536-eng.pdf?sequence=1>
  11. Régine Kiasuwa and Rita Baeten Strategic positioning and creative solutions: French patient flows to hospitals and polyclinics in the Belgian Ardennes (Belgium–France). URL: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/107323/9789289000536-eng.pdf?sequence=1>
  12. Irene A. Glinos, Nora Doering and Hans Maarse Local roots, European dreams: evolution of the Maastricht–Aachen University Hospital collaboration (Netherlands–Germany). URL: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/107323/9789289000536-eng.pdf?sequence=1>
  13. Hospitals and borders: seven case studies. URL: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/107323/9789289000536-eng.pdf?sequence=1>
  14. José Miguel Sanjuán and Joan Gil. One hospital for the border region: building the new Cerdanya Hospital (Spain–France). URL: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/107323/9789289000536-eng.pdf?sequence=1>
  15. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2021-2027 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-2021-%D0%BF#Text>
  16. Закарпатська обласна клінічна лікарня ім. А. Новака та Регіональна спеціалізована лікарня ім. Стефана Кардинала Вишинського, що в Любліні, сьогодні підписали Меморандум про співпрацю. URL: <https://transkarpatia.net/transcarpathia/politic/179297-zakarpatska-oblasna-klinichna-likarnja-im-a-novaka-ta-regionalna-specializovana-likarnja-im-stefana-kardinala-vishinskogo-scho-v-ljublini-sogodni-pidpisali-memorandum-pro-spivpracju.html>
  17. Закон України «Про транскордонне співробітництво». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-15#Text>
  18. Закон України «Основи законодавства України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

Peresta Yu.-V.Yu. Cross-border cooperation of health care institutions: concept and essence

The article examines cross-border cooperation of health care institutions, its concept and essence. It has been established that the majority of studies on cross-border cooperation of health care institutions, the role of legislation and policy of the European Union in the field of health care, including cross-border cooperation in the field of health care and management of health care systems in the European Union have been carried out mostly by foreign scientists. In the European Union member states, there has been a positive experience of cross-border cooperation among healthcare institutions to improve healthcare. Cross-border cooperation of health care institutions of the member states of the European Union develops through joint cross-border projects aimed at the development of health care in certain border regions and through institutional forms of cross-border cooperation as a European grouping of territorial cooperation. The cross-border cooperation of healthcare institutions of Ukraine with neighboring healthcare institutions, in contrast to healthcare institutions of the member states of the European Union, is poorly researched. According to the analyzed provisions of the national legislation, health care institutions of Ukraine are participants in cross-border cooperation and, accordingly, have the legal basis for the implementation of cross-border cooperation. Healthcare institutions of Ukraine can develop such cooperation together with

neighboring healthcare institutions, as well as local authorities of the respective states through the development and implementation of joint initiatives, events, projects, programs, and strategies in the field of healthcare to develop appropriate health care system and access to quality medical services for the population living in border regions. Cross-border cooperation of healthcare institutions should be understood as joint actions, aimed at establishing and deepening relations in the field of healthcare between healthcare institutions and/or local authorities and/or other legal entities from Ukraine together with relevant healthcare institutions and/or local authorities, and/or other legal entities from neighboring states within the framework of national legislation by developing and implementing joint initiatives, events, projects, programs, and strategies, etc.

Key words: *cross-border cooperation, healthcare institutions, member states of the European Union, the European Union, territorial, communities, their representative bodies, local executive bodies.*